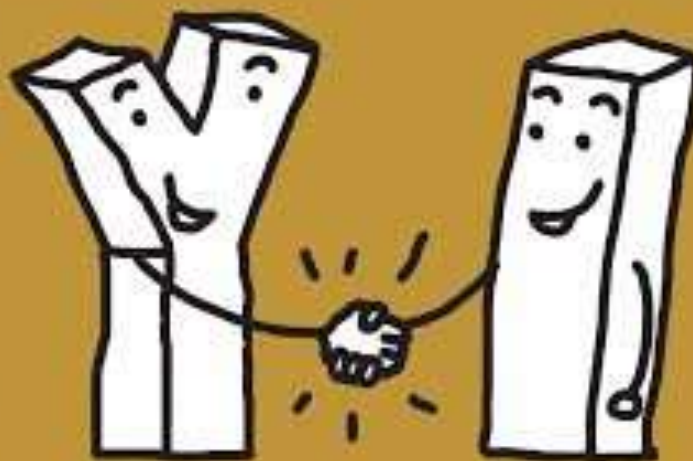


*Danielino Pero*



E-BOOK  
ZDARMA

AKO SA SPRIATELIŤ  
SO SLOVENČINOM



A VYHNNÚŤ SA „PREKLEPOM“

## „Ty dávaš tomu Slovenčinovi!“

To bola obľúbená hláška našej triednej. Najskôr som nechápala, potom mi docvaklo, že vlastne zdeformovala gramatický rod slovenčiny, tak, ako my pravopis. Keď otvorila dvere, nikto nedýchal. Tep sa nám v sekunde zvýšil na 180. Mali sme z nej nočnú moru. Bola slovenčinou posadnutá a nič nám nedarovala.

### **Vrana k vrane sadá**

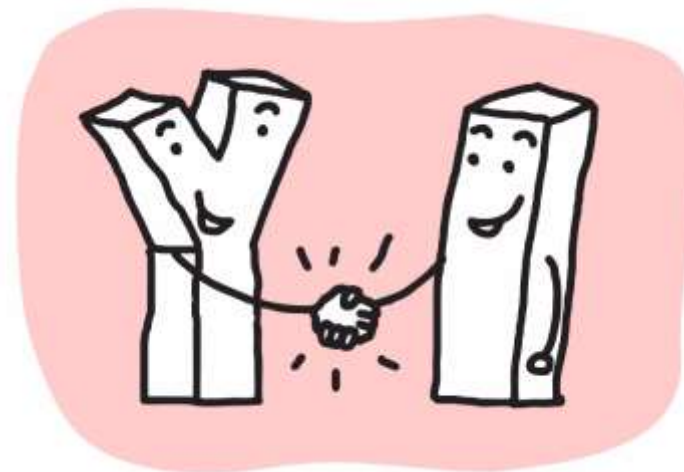
Ja som mala trochu podobnú diagnózu, takže som sa rýchlo stala jej obľúbenkyňou. Milovala som gramatiku a diktáty. Tešila som sa na úvahy a slohy. Tak som si vyslúžila písanie vysvedčení v čase, keď si všetci lebedili, známky boli zaokrúhlené a mali veget. K tomu kronika, nástenky a podobné srandičky.

### **Tu navyše, inde menej**

Ako to už býva, keď máte niekde navyše, tak Vám určite niekde inde chýba. Áno, čísla mi absolútne nič nehovoria. Počítam na kalkulačke pomaly aj malú násobilku.

S číslami sa mi, bohužiaľ, dodnes nepodarilo skamošiť. Možno práve tak, ako Vám so spomínaným „Slovenčinom“.

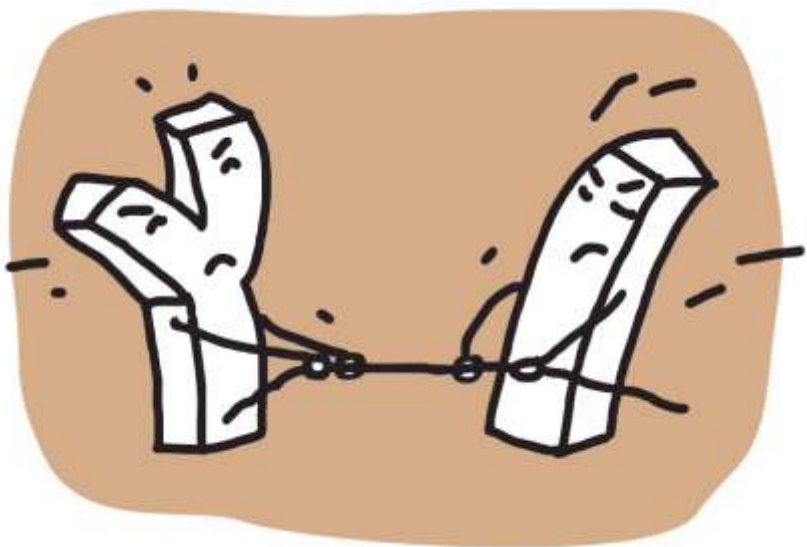
*Ale, ja by som vás dvoch teraz rada dala dokopy a spriatelila, ak dovoľíte ;-)*



## Múdry a múdrejší, chytrý a chytřejší

Je jedno, či ste študent, umelec, riaditeľ banky, predavačka alebo cudzinec. Zabudnite na to, že človek, ktorý skončil 2 vysoké školy, alebo prednáša na výške, alebo ovláda ďalších 5 jazykov, zákonite ovláda gramatiku. Sklamem Vás... (viď príbeh zo života, str. 11)

Nie je isté ani to, že Slovak má v gramatike jasnejšie ako Čech alebo Maďar. Dokonca aj mnohí novinári milujú hrúbky. Zdobia si nimi aj hlavné titulky. A čiarky? Načo?



### Dnes je šecker možné

Ak čakáte, že tu budem tlačiť na ukážkový a spisovný prejav podľa pravidiel slovenského pravopisu, tak Vás sklamem. Odporúčam v prvom rade prirodzenosť a dobrú gramatiku.

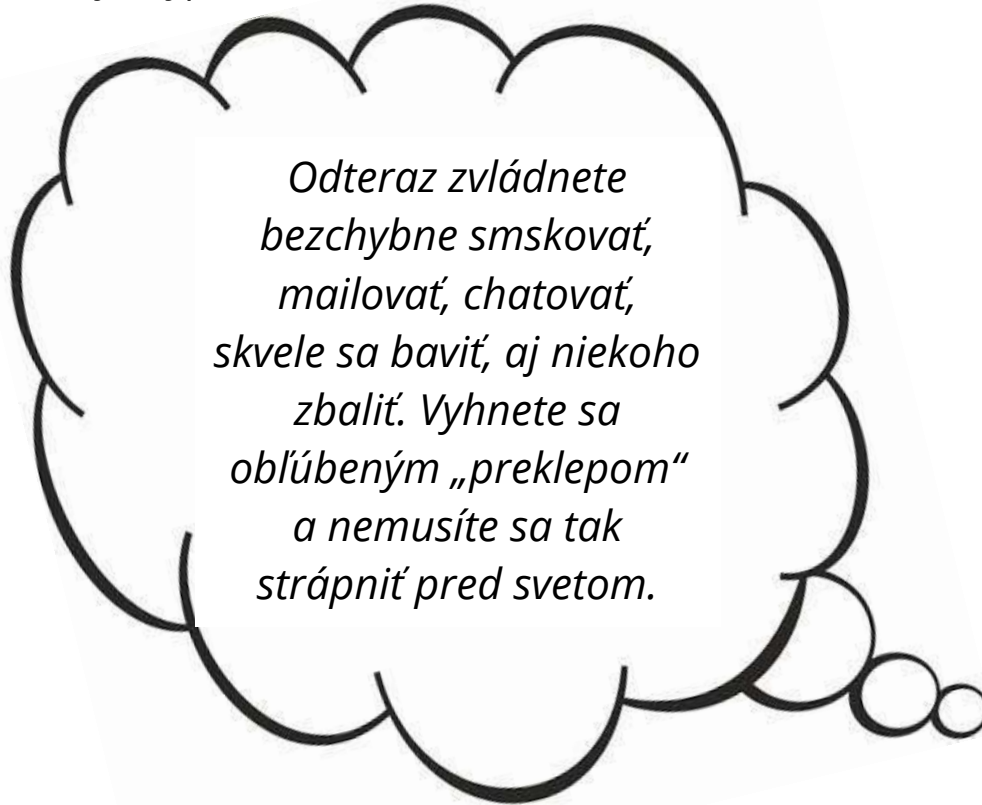
Ale aj reč, ktorou hovoria a ktorej rozumejú Vaši zákazníci. To hlavne. To neznamená, že tým dávam zelenú hrúbkam.

Ale dnes je možné postaviť si biznis aj na nárečí a napríklad slang texty často príjemne zmäkčí a odľahčí. Mrknite [Ortodoxných Nitrčanov](#).

Ale my sa tu teraz ideme naučiť, ako sa vyhnúť „preklepom“ ;-)

## Večný súboj dvoch rivalov – i / y

Slovenská gramatika naozaj nie je ľahká a iba málokto zvláda všetky jej zákruty na 100 %. Každý občas zvädza v sebe súboj i a ypsilonu, nie?



*A teraz už vážne 😊  
Ušetrím Vás múdrych rečí,  
pod'me radšej rovno k veci*

Tento ebook hravo a nenáročne vysvetlí, ako sa vyhnúť hrúbkam a najväčším chybám. Verím, že si veľa zapamätáte. A ak nie, máte ťahák, po ktorom môžete hocikedy siahnuť.

## Ý/ Í v PRÍDAVNÝCH MENÁCH

*Jeden bratislavský*

*Dvaja bratislavskí*

- aký pekný chlapec (*jeden*) – **akí pekní chlapci** (*viacerí*)
- (*jeden*) slovenský národ, (*jeden*) profesionálny tím, ale – (*viacerí*) profesionálni zamestnanci, (*viacerí*) slovenskí študenti



*V jednotnom čísle prídavných mien = vždy YPSILON.*

**V množnom čísle = mäkké i.**

*Stačí si doplniť slovo jeden (ý), alebo viacerí (í) a máte v tom jasno.  
Jeden – aký taký istý, dvaja – takí istí.*

## MY A MI - ZÁMENO - OSOBNÉ A PRIVLASTŇOVACIE

- Veľmi sa mi (*mne*) páčiš. Ale zdalo sa mi (*mne*), že ja tebe nie.
- Aj my (*všetci*) sme dnes boli v kine. Ale my (*dvaja*) sme boli unavení.

*My traja*

*Daj mi (mne).*

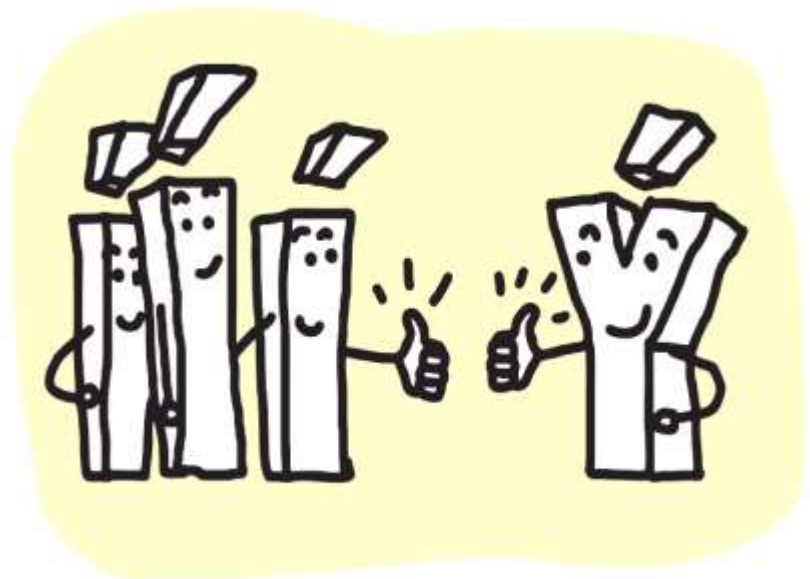


*Ak použijeme prívlastňovacie zámeno „mi“ vo význame – mne = vždy mäkké i. Keď toto zvládnem, bude mi lepšie. Ak použijete „my“ vo význame - my všetci = ypsilon. Zvládli to iní, zvládneme to aj my (všetci, dvaja, viacerí...).*

## ONI – ONY / RADI – RADY / SAMI – SAMY

- **Oni** (*mužský rod*) neprejavujú city, lebo **sú chlapi**.
- Ale aj **oni** (*chlapi*), **sami radi** prekvapia.

*Chlapi – oni radi sami bývajú.  
Domy, ženy, deti – ony rady samy*



- Ony sú matky (*ženský rod*), preto poznajú strach o dieťa. Ony (*matky*) to samy rady priznajú.
- Ony sú ešte deti (*stredný rod*), nerozumejú tomu. Ony (*deti*) to samy rady pochopia neskôr.



**Oni, sami, radi s mäkkým i = IBA pri životných podstatných menách mužského rodu.**

*Napr. muži, rybári, učitelia, stavbári, kamaráti.*

*Vo všetkých ostatných prípadoch - ony, rady, samy.*



## VYKANIE

- **Priniesli by ste** mi kávu, prosím?  
~~Priniesla by ste~~ mi kávu, prosím?
- Aby ste boli úspešný, mali by ste svoju prácu milovať.
- Boli by ste ochotný dať do toho všetko?



**Pri vykaní** používame **sloveso vždy v množnom čísle**, bez ohľadu na to, či ide o ženu alebo muža.

*Boli by ste taká  
láskavá a uvoľnili  
miesto starším?*

## POZOR!

*Ak ste cieľavedomý (Vy sám), pôjdete si za tým*



**Ak píšete osobe, ktorej vykáte**, pri písaní emailov, newsletterov, adresujte ho jednej osobe = jednotné číslo = Y

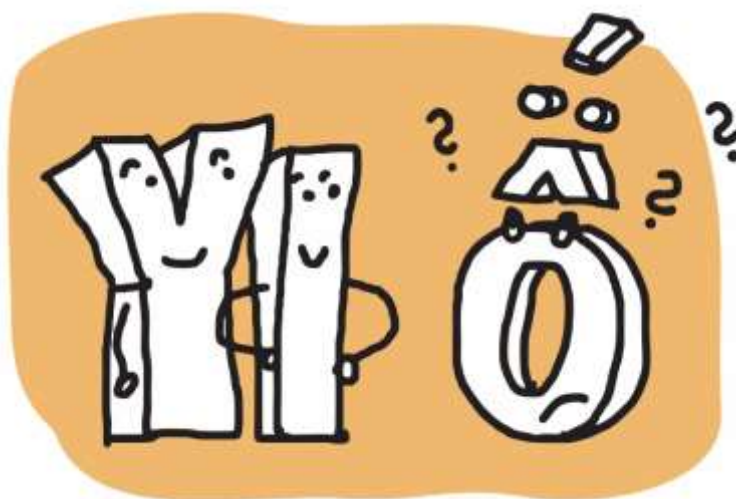
## Z LÁSKY – S LÁSKOU

- Mám **z** Petra dobrý pocit. (**Z koho?** Z Petra)
- Bude **z** toho niečo? (**Z čoho?** Z „toho“)
- Boli sme v kine na film s titulkami. (**S čím?** S titulkami)
- Takže si s ním bola na rande? (**S kým?** S ním, s Petrom)



Položte si otázku: S kým, s čím? Odpoveď je jasná – s ním.  
Alebo: Z koho, z čoho? Odpoveď je – z Petra.

*S láskou, s ním, s kolegom,  
s domom. Z lásky k nemu,  
z neho, z kolegu, z domu.*



## KDE SA PÍŠE MEDZERA?

- Presne toto bol ten ťahák, ktorý som potreboval. Gramatika mi nešla do hlavy, ale tu je to dobre vysvetlené.



**Medzeru dávame - ZA** každú **čiarku** vo vete,  
za bodku, výkričník a otáznik, nikdy **NIE PRED**.



## ČIARKA VO VETE

Čiarky sú v gramatike dosť roztopašné. Napríklad, pri niektorých spojkách sa raz píše, raz nie. Tu nájdete tie slovné druhy, pri ktorých je ich použitie jednoznačné.

čiarka			
spojka	že, ale, ktorý	pred	<i>Myslel som, že to stihnem. Prišiel autobus, ktorý bol plný. Chcel som nastúpiť, ale nevošiel som sa.</i>
spojka	a	nikde	<i>Musel som čakať na ďalší a vymrzol som.</i>
spojka	a preto, a tak, a teda a predsa, a jednako, a pritom	pred	<i>Bolo chladno, a preto som nachladol.</i>
častica	hodnotiaca - napr. samozrejme, prirodzene	pred aj za	<i>Keď som prišiel, samozrejme, bol som chorý.</i>
pozdrav	dobry deň, dobry večer, ahoj	za	<i>Dobry deň, Peter. Ahoj, Katka</i>
oslovenie	milí kolegovia, drahá priateľka	pred aj za	<i>Máme pre Vás, milý pacient, bylinkový čaj.</i>
vetný člen prístavok	rozvíja podstatné meno pomenúva to isté inými slovami	pred aj za	<i>Peter, môj syn a nevyliciteľný workoholik, bol u lekára.</i>
častica	prosím, prosím vás	pred aj za	<i>Predpíšte mi, prosím, radšej lieky.</i>

## TIP – TYP

- Dajte nejaký **nápad, návrh**, kam v piatok večer?
- Máte nejaký **tip** na víkend v horách?
- Je to ľudský človek. Tento **typ** ľudí ja môžem. Takmer vyhynutý **druh**.



*Tip vo význame - návrh, nápad. Tipovať vo význame navrhovať, odhadovať, predpokladať...*

*Typ s ypsilonom = vo význame druh niečoho.*

*Typ (druh) tovaru*

*Tip (nápad) na večeru*



## ĎALŠIE OBLÚBENÉ PREKLEPY

**krát:** **prvýkrát** – ~~prvý krát~~, ~~viackrát~~ – ~~viac krát~~

**raz:** **tri razy**, ~~trirazy~~, ~~tretí raz~~, ~~tretíraz~~

**mail:** ~~v maily~~ – **v maile**, ~~dva maily~~ – ~~dva maile~~ (vzor dub)

**euro:** ~~50 Euro~~ – **50 eúr** (vzor mesto)

**hanba** – **hanba**, ~~hanbiť sa~~, ~~zahanbený~~, ~~hanblivý~~ – ~~hamba~~, ~~hambiť sa~~, ~~zahambený~~, ~~hamblivý~~

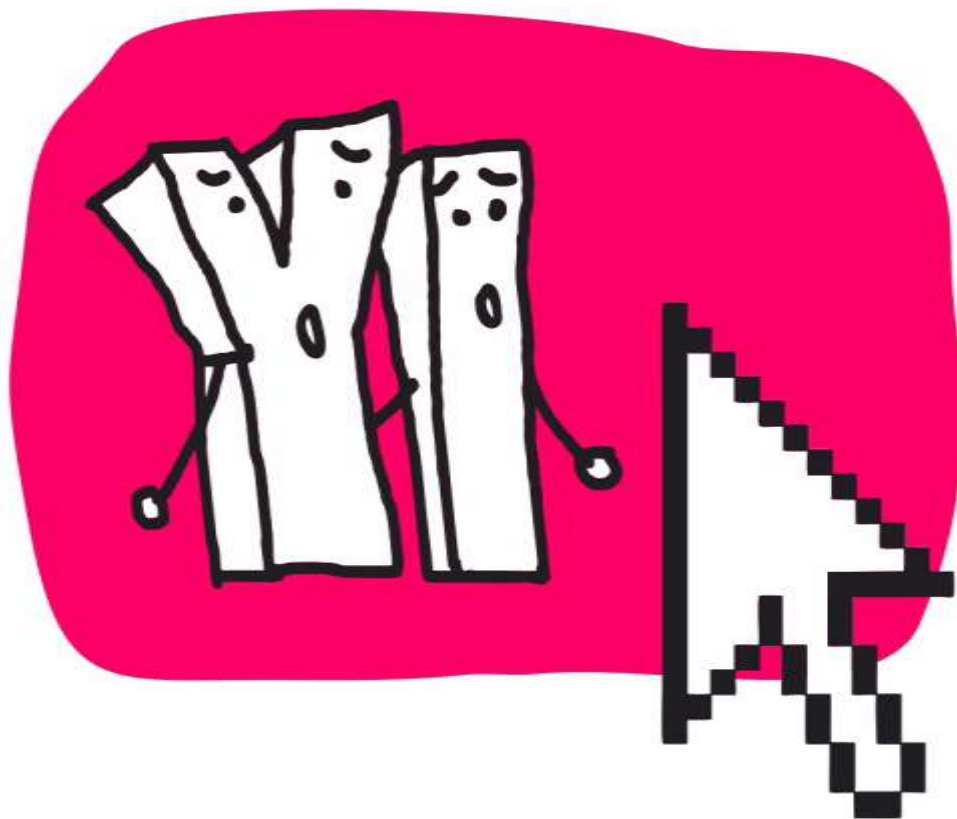
**kvôli** – **kvôli**, ~~kôli~~, ~~kvôly~~

**spojené podstatné mená:** ~~video záznam~~, **videozáznam**, ~~euro bankovka~~, ~~eurobankovka~~

**spodobovanie:** **štandard** – ~~štandardný~~ – ~~štandardný~~, **kamarát** – ~~kamarátsky~~ – ~~kamarádsky~~

## ZO ŽIVOTA

Náhodou som sa zastavila na recepcii hotela, v ktorom som pracovala. Pozerám, čo to recepčná balí. Obchodný list zákazníkom. Čítam a okrem nie tak krikľavých chýb, vidím „*náš profesionálni tím*“. Fúúúha, čo teraz? Recepčná už mala niekoľko desiatok listov (riaditeľkou podpísaných) zabalených v obálkach. Vravím si: „*Toto nie, toto nemôže odísť k zákazníkom. To nie je dobrá vizitka.*“ Ale, ako to povedať riaditeľke, ktorá list písala a pod chyby sa aj hrdo podpísala?



Nazbierala som odvalu, išla za ňou a medzi iným, ju upozornila na „preklep“ ;-)

Jej reakcia? „*Tak to určite nie, Daniela! Ja som si to vygooglila!*“... ma celkom omráčila. A dodala: „*Ja som mala celý život jednotku zo slovenčiny*“. (A ja dodávam, že aj právnické vzdelanie.) Takže, ako som už písala, za prvé, nie je to o vzdelaní a za ďalšie:

### NEGOOGLITE, PROSÍÍM

Na google.sk nájde skutočne každý, čo hľadá. Ak hľadáte čerta, nájdete čerta, ak anjela, nájdete anjela. Radšej si posurfujte na: [jazykovaporadna.sme.sk](http://jazykovaporadna.sme.sk) a [slex.sk](http://slex.sk).

*Opravte ma, prosím, ak si chcete overiť, ako ste na tom ;-)* V zátvorke máte pomôcku, počet chýb.

## **DIKTÁT**

*Drahý priatelia teším sa s vami že ste si podali ruky so Slovenčinou, nie Slovenčinom. (4)  
Ako sa vraví, nikto múdri s neba nepadol ale samozrejme naučiť sa dá všetko keď chceme. (6) Ak ste aj vy ten tip človeka, čo sa rád učí celý život, potom si s tohto ebooku určite niečo vezmete. (2)*

*Už nebudete tipovať ale budete triafať presne. (1) Ak ste si zapametalí a vyjasnili aspoň niečo, tak potom to stálo za to. (2)*

*Veď, nie je hamba aby sme mi, Slováci neovládali základy gramatiky? (4)*

*Budem zvedavá, či vám ebook pomohol.*

*Dajte my vedieť ako ste si poradili s týmto diktátom. (2)*

*Poteším sa vášmu kamarádstvu na FB/danielinopero. (1) Daniela*

*Nech Vaše texty chytia zákazníkov za srdce a vyhnú sa krikľavým chybám, želá Daniela  
Poteším sa Vašej spoločnosti na FB, kde z času na čas pridávam aj [tipy z gramatiky](#) ;-)*